

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 23 (3)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. MARTA 1924

PATENTNI SPIS BR. 1770.

Consortium für elektrochemische Industrie, G. m. b. H. München.

Postupak za oplemenjivanje veštačkih smola.

Prijava od 25. juna 1922.

Važi od 1. maja 1923.

Pravo prvenstva od 29. juna 1921. (Nemačka).

Iz uljastih odnosno gustih produkata, nastalih pri kondenzaciji odnosno polimerizaciji aldehida sa alkalijama daju se duljim termičkim preradjivanjem pri temperaturi do od prilike 200° prigotoviti tvrde veštačke smole. Ovi su produkti više ili manje nepostojani proti vode.

Mi smo našli, da se ovaj nedostatak može otstraniti, ako se ovakove smole rastvore u podesnim rastvarajućim srestvima i iza toga opet stalože vodom. Dalje se je pokazalo, da je svejedno, u kojemu se stanju tvrdoće produzima staloženje smole vodom. Prema tome se mogu već kod kondenzacije odnosno polimerizacije aldehida sa alkalijama primerno dobiveni produkti slični smoli rastvorili, vodom staložili i onda istom ih duljim termičkim preradjivanjem prevesti u tvrde smole.

Primjer 1.

Ka 600 dijelova normalne natronove lužine doda se miješanjem i ohladjivanjem 2000 dijelova acetaldehida. Onda se drži temperatura još neko vrijeme između 40 i 100° i oddestilira onda topive sastavne dijelove. Sadržina u kotlu se iza toga dulje vremena zagreva na 160 do 200° , dok pokus ne daje prhko tvrdnu smolu. Sadržina se onda iza toga rastvori u 2000 dijelova ledenog sirčeta. Iz ovog rastvora se staloži dodatkom destilisane vode rastaljena smola i odvoji se filtracijom pod vakuum, običnom filtracijom ili drugom poznatom mjerom u obliku praha izlučena umjetna smola od tekućine. Smolasta se prasina opet stopi i prema željenom stupnju

tvrdoće i svrsi upotrebe drži dulje ili kraće na 180 – 200° .

Staljena se smola može izliti iz kotla i dobiti u komadićima, pločama ili kao prašak ili takodje u rastaljenom stanju podesnim valjkastim aparalima izvaljati u listiće slične šelaku. Da se neposredno dodje k laku, može se k rastaljenoj smoli dodati rastvarajuće srestvo na pr. laneno ulje; može se već i sam vodom staloženi smolni prašak, eventualno iza posebnog sušenja, rastvoriti u rastvarajućem srestvu.

Primjer 2.

100 dijelova normalne natronove lužine i 500 dijelova krotonaldehida dovedu se, kao u primjeru 1, u reakciju. Izlučujuća smola se rastvori u 1500 dijelova acetona i iz ovog rastvora se opet staloži dodatkom vode. Izlučena se smola opere i izvrgne se duljem termičnom preradjivanju pri temperaturi do 200° , dok pokus ne daje prhkoljedu smolu. Rastaljena smola može se kao u primjeru 1 dalje preradjivati.

I ovde se može termično naknadno stvrdnjene staložene mekane smole tako preduzeti, da se ova u podesncm rastvarajućem srestvu, primjerice u lanenom ulju, grijе dulje vremena na temperaturama do 200° .

Umjetne smole, dobivene prema ovome izumu, podesne su uslijed svoje rastvorljivosti u organskim rastvornim srestvima, koja dolaze u obzir, kao špirit, benzol, tetrachlorugljenik, trihloretilen, aceton i t. d., izvrsno za prigotavljanje lakova impregnirajućih srestava,

politura i sl., uslijed svoje dobre rastvorljivosti u masnim uljima na pr. lanenom ulju, takođe osobito za fabrikaciju uljenog laka i uljenih boja. Smole su u velikoj mjeri postojane na temperaturi i mogu se radi toga upotrebiliti takođe kao zaštićujuće mazalo ložečih objekata, kotlova i t. d.

Patentni zahtjevi:

1. Postupak za oplemenjenje umjetnih smola od aldehida, naznačen time, što se produkti,

dobiveni pri kondenzaciji, odnosno polimerizaciji aldehida sa alklijama rastvore prije ili poslije svog prevodjenja u tvrdu smolu u podesnom rastvornom srestvu i opet stalože vodom.

2. Postupak prema zahtjevu 1., naznačen
time, što se staložene smole podvrgnu po-
stupku naknadnog stvrdnjena.

3. Postupak prema zahtjevu 2., naznačen time, što se naknadno stvrdnjene staložene smole izvršava u prisutnosti podesnog rastvornog srestva, osobito masnog ulja.